

උපේක්ෂා සේනානායක ලියයි

ප්‍රතිබිම්බ

2

මෙය මුල මැද අග නිසිලෙස ගලපා නොවනතුද ආත්ම කර්මයන් නොවේ වහෙත් මෙහි ගැලපීම සිදුවිය යුත්තේ ඔබ මෙතෙක් මුහුණ දුන් ජීවන අත්දැකීම් සම්භාරයත් සමඟය. ඇතැම් විට මා නිවැරදි යැයි දකින යමක් සහමුලින්ම වැරදි යැයි ඔබට සිතනු

අර්ථ මුහුණ ලා අතික් පස ඉදගනිම් සසංක අම්මා අසලින් වූ පුටුවේ ඉදගත්තේය. මට වක්තරා හුදෙක්ම වූ දැනුණද මම ආයාසයෙන් සිනාසුණෙමි උතුර හිරවී මට ඇඹුම් වන්නට ආසන්න වූයෙන් මම මේසය දෙස බලාගත්වනම් සිටියෙමි සිහින් කුසගින්නක් මා අසහනයට පත් කරමින් තැබී සිටින්නට

“ඔයා සතුවන්ද ඉන්නෙ දුලිති”

ඇත. මා වරදක් ලෙස හුවා දක්වන යමක් අතරිස දෙකක් ලෙස ඔබට පෙනෙනු ඇත.

මෙය හුදෙක් මගේ සහනය පිණිස ලියා තබන සටහනක් පමණක් නොවේ. මෙය සමාජයේ වක්තරා පැතිකඩක් පිලිබඳව කෙරෙන අල්පමාත්‍ර විචාරණයකි. මම විදේශ සේවා අමාත්‍යාංශයේ භාෂා පරිවර්තන අංශයේ නිලධාරිනියක ලෙස සේවය කළෙමි. ජාත්‍යන්තර භාෂා පිලිබඳ උපාධිධාරිණියක වූ මම ප්‍රධාන රැකියාවට අමතරව දිවයිනේ ප්‍රමුඛ පෙලේ පෞද්ගලික භාෂා මධ්‍යස්ථානයක ප්‍රංශ භාෂාව පිලිබඳව බාහිර කටයුතු වැඩිපුර සිටියදී මෙය කටයුතු කළෙමි. මා මේ සඳහන් කරන්නට යන්නේ විවාහ වී , ප්‍රථම වරට මගේ සැමියාගේ නිවසට පා තැබූ දිනය ගැනයි.

වෙර දුරුණේය. විශාල බත් දියියක සිහින්ව කැපු පාන් පෙති මනාව අසුරා තිබුණි. පොල් සම්බෝලයක් , දුම් දමන කිරිකොඳ්දක් සහ බටර් පෙට්ටියක් ද ඊට අමතරව පමණට වඩා කරවූ පොල් රොටි දෙකක්ද කුඩා දියියක් මත විය. තරමක පිටුල් ජෑම් බෝතලයක් හා හොඳින් ඉදුණු ආනමාලු ඇවිරියක්ද මේසයේ පසෙකින් විය. ඊකඩක් තලනා ඉදිආප්ප පිනානක්ද ගෙනත් තැබුවාය.

සසංකගේ පිනානට පරේස්සමෙන් පාන් පෙති හතරක් බෙදූ අම්මා බටර් පෙට්ටියත් පිහිනත් ඔහුට ලං කළාය. අමතරව පිනානට ඉදිආප්ප බෙදූවැනිමට සැරසෙත්ම අම්මා මා වැලැක්වුවාය. මට ප්‍රීතියක් දැනුණි. මා අනුමාන කළේ ඇ සසංකට මෙන්ම මටද බෙදූ දීමට සූදනම් වන බවය. මගේ මුහුණේ සිනාවක් පිපී ආවේය. කරවුණු රොටි දෙකෙන් එකක් මගේ පිනානට අතහැර දී ඇය මට සම්බෝල තැන්දක් බෙදුවාය. මට සසංකගේ මුහුණ බැලූණි. ඔහු තමන්ගේ පාඩුවේ පාන් පෙති වල බටර් තවරමින් සිටියේය. තම පිනානට ඉදිආප්ප බෙදූ ගත් සසංකගේ මට උණු බිරි හොඳ්දක් සමඟ මහත් හිපු නමින් සප්පායම් වූණාය. මම රොටියෙන් කුඩා කැබැල්ලක් දෙකක් අපහසුවෙන් හිලගත් පසු ආර්ථි කැම මේසයට ඉදගත්තාය. බිමට තැබූ රූ වූ දෙකෙහිත් සිටී මට ආර්ථිගේ මුහුණ නොපෙනුණි.

“දුලිති ඇයි මේ කරවෙව්ව, රොටියක් තන්ගෙන, ඉන්න. මං ඕයාට...” ඇයට වැඩිය ඇවසන් කිරීමට අම්මා ඉඩ තැබුවේ නැත.

“වහෙම තමයි, මං මේ ගෙදරට ආපු මුල්ම දවසේ මට දුන්නෙ කොඳු ඊතක් වීතැරයි. පොලොක්, නැකුව” අම්මා ගිහිරුවාය. මම බිඳගත් ඇඟිලි ගියෙමි.

“අම්මට වහෙම දෙයක්වත් තන්ගෙන තැබුවහෙ නිවිය අම්මලගෙ ගෙදර දුලිති වහෙම නෙමේ හොඳ තැනක තැදිවිට උගත් ළමයෙක් ඇත්තේ අම්ම මේ වලව්වට ආපු පිලිවෙළට නෙමේ මේ කෙල්ල ඇවිත් තියෙන්නෙ” ආර්ථි ආවේගයෙන් මෙන්ම අවශ්‍යවෙන් කියාගෙන ගියාය. “කට වහපං” අම්මා ඉදිආප්ප තැවරුණු දඩරැකිල්ල උලුක්කර කැනැස්සුවාය. මම මේසයෙන් නැගිට හිමින් කාමරයට ඇවිදගෙන ආවේය. සසංක මා පසුපසින් පැමිණේ යැයි මා උදක්ම බලාපොරොත්තු වූවද ඔහු ආවේ නැත.

“මේවා කැන වැඩ” ආර්ථි කෑ ගසනු මට කාමරයට ඇසුණි. මට ඇඹුණේ නැත. මට දැනුණේ මා සිහිනෙන් ජීවත් වන බවකි. බොහෝ වේලාවක් මම ඇඳ මහ ගුලිවී සිටියෙමි. තද කුසගින්නක් මට දැනේ අම්මාගේත් තාත්තාගේත් මුහුණු වල සමීප රූප මට මැවී පෙනෙන්නට විය. මගේ නිරවුල් මනසට විලංගු වැටී ඇති මේ මට දැනුණි ආර්ථිගේ මම්ඊර්ඊය පෝටිකෝවෙන් පිටවී ගිය හඬ බොඳවී යත්ම මට නින්ද යන්නට ඇත.

සසංක විසින් සොලවා ඇතැරවන තුරු මම තද නින්දක වැටී සිටියෙමි. ඇතින් කොණ්ඩය සකසා ගෙන මුහුණ යංතමට තෙමාගත් මම විසින් කාමරයට දිව ගියෙමි. අම්මාගේ , තාත්තාත් සමඟ අත්කා මෙන්ම නාත් අයිසා ද සිනා මුහුට විසින් කාමරයේ අසුන් ගෙන සිටියාය. මා වසර කිහිපයකින් ඔවුන් නොදුටු බවක් මට හදුනියෙන්ම දැනෙන්නට විය. යාථාර්ථය සහ මානාව අතර දෝලනය වන රෝගී මනසින් මම කුඩා පුටුවක අසුන් ගනිමි.

“දැක්කද මනමාලි තැනිට වෙලාව”

කවීවීගේ වාඩි වී සිටී සසංකගේ මව ඔසර්ගේ නෙරිය සුරතීන් සකසමින් උපහාස මුඛයෙන් කථා කලාය. අම්මාගේත් අත්කාගේත් මුහුණු වල පිරි ගුහරමින් තිබූ සිනාව සැනෙකින් අතුරුදන් වූ අතර අම්මා මා දෙස බිහසන් මුහුණෙන් බලා සිටියාය.

“දුලිතිට මහත්සියට නින්ද යන්නැති. මං ඇතැරෙව්වෙන් නැතැතිකුලාගන්න ඇරියා” වචන සසංක මා වෙනුවෙන් කථා කළේය. එසේ නොකළා නම් මගේ දොතීන් ඔහුට වරදවා වටහා ගනිවී යැයි යම් සැකයක් ඔහු තුළ මතු වූණා වන්නට දුටුවණි. කෙසේ නමුත් ඒ මැදිහත් වීම මගේ නිවැරදියෙන්ම මුහුණු ඒකාලෝක කරන්නට සමත්විය නාත් අයිසාත් , තාත්තාත් සසංක සමඟ කථා බහක යෙදෙන අතරේ අම්මාත් , අත්කාත් මා තැටුව වලවී වත්තේ සිහිල් සෙවණට පැමිණි-

මට ඇඹුණේ නැත. මට දැනුණේ මා සිහිනෙන් ජීවත් වන බවකි. බොහෝ වේලාවක් මම ඇඳ මහ ගුලිවී සිටියෙමි. තද කුසගින්නක් මට දැනේ අම්මාගේත් තාත්තාගේත් මුහුණු වල සමීප රූප මට මැවී පෙනෙන්නට විය. මගේ නිරවුල් මනසට විලංගු වැටී ඇති බවක් මට දැනුණි. ආර්ථිගේ මම්ඊර්ඊය පෝටිකෝවෙන් පිටවී ගිය හඬ බොඳවී යත්ම මට නින්ද යන්නට ඇත.

ඔප්පු ඊක දෙයි කියලා” අම්මා සාරි පොටෙන් දැස පිසලමින් කථා කලාය.

“අම්මලා මගේ නමට දැන්ම මොකුත්ම ලියන්න පලා!!!” මම ස්ඊර හඬින් කියා සිටියෙමි.

“ඇයි නංගි ඒ ඕයාට මෙතේ කරදරයිද?” අක්කා අසුනෙන් නැගිට අවුත් මගේ දැනින්ම අල්ලා ගත්තාය.

“සසංක මට ඊයේ රෑ තමා මේ දේවල් කිව්වේ ඒ ගොල්ලන්ගෙ මේ ගේයි වත්තිය තාත්තා උකස් කරලලු තව හොඳක් දේපල චතුරුලකු තවත් විවා කාටදෝ ලියලලු” අම්මා සාරි පොටෙන් මුහුණ වසාගෙන ඉඩගසන්නට වූවාය.

සසංකගේ මව, පියාගේ පෙලැස්තියට අලඟ තැබීමටවත් නොහැකි වූ අන්ත දිලිඳු ගැමි ගැහැණියක වූවාය. අහිත දර්ශනාවය මහින් ඇබ්බැහි වූ උගු අරපිරිමැස්මක් ඇ කෙරෙහි පිහිටා තිබුණි. තරුණ විදේශී ඇ ඉතා සුන්දර යුවතියක ව සිටී බවට සලකුණු වී වන විටත් ඇ කෙරෙන් පහ නොවී පැවතුණ නමුත් දෙවියා විසින් ඇ වෙත ලබා දුන් අපමණ දුක් ගැහැට ඇ දුෂ්ට ගැහැණියක බවට පත් කිරීමට හේතු කාරණා සපයන්නට ඇත. විවාහ වී සසංකගේ මහගෙදර දී වලිය වූණු පලමු උදසන මට මගේ ඉදිරි ජීවිත ගමන පිලිබඳ තැඹිලි පැහැ වලියක් දැල්වීය.

සසංකගේ මව උදැසන තේ මේසය පිලියෙල කරගෙන අප වනතුරු බලා සිටියාය. දොළොස් දෙනෙකුට පමණ පහසුවෙන් ඉදගන තැබී කච්චා ලීයෙන් හිමි වූ විශාල මේසයේ වත් පසෙක ඇ ඉදගෙන සිටියාය. මම

0000000000000000 “ දුලිති, තැනිවිත්ත. අම්මලා ඇවිත්”

ඊකඩය.

“මහ අම්මණ්ඩි වත්ත නං ඕයාට වසන්ත අමා රාලෙයි වගේ”

අක්කා සැපහිල්ල ගත යට බංකුවේ කොනක ඉදගනිමින් අනෙක් පස වූ කොලරොවූ පිසදා ආසනය අම්මාට පෑවාය.

“ඒකම තමා මාත් මේ කල්පනා කෙරුවේ. අද උදේම ගැටමේ මැණිකේ කෝල් කරලා දැවැදි ලියන්නක කවදද කියලා ඇහුවා. එයා හිතුවලු අපි පෝරුවේ වාරිතු කරද්දීම තේප්පුවක කියලා

“අපි ඕයාට අමාරුවකද දැමීමේ පුනේ” අම්මාගේ ඉඩබිඳු ඇඟිල්ලක් බවට පත්වී ඇගේ වෙලුර වේගයෙන් සැලෙන්නට විය.

“අම්මේ ඕක තවත්තන්ත. ගැටමේ ගැණි පනේලෙන් බලන්න තවා.” අක්කා පහත් හඬින් මිමිණුවාය.

“ඒ මොන දේ වූණත් මගේ පුතාගෙ කොටස අපි හෙට අහිද්දීම ලියලා දෙනවා” අම්මා කැපවී පිසිමින් කීවාය.

“වහෙමනං අම්මලාගෙ ප්‍රාණ භක්තිය කියාගෙන